

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. **Proces prywatyzacji** przedsiębiorstw państwowych zapoczątkowany został 1 VIII 1990 r. na mocy ustawy z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298) z późniejszymi zmianami, która zdefiniowała podstawowe kierunki i zasady przekształceń własnościowych w Polsce. Wymieniona ustawa obowiązywała do 7 IV 1997 r. Obecnie prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych - z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej - prowadzona jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561) z późniejszymi zmianami, obowiązującej od 8 IV 1997 r. oraz następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze **metody postępowania** z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych — NFI,
 - innym,
 - b) w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. **The process of privatizing state owned enterprises** began on 1 VIII 1990, on the basis of the Law on the Privatization of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990 (Journal of Laws No. 51, item 298) with later amendments, which defined the basic directions and principles of ownership transformations in Poland. The above mentioned law was valid until 7 IV 1997. At present, the privatization of state owned enterprises is conducted on the basis of the Laws on the Commercialization and Privatization of State Owned Enterprises, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments, valid since 8 IV 1997 as well as the following legal documents:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

On the basis of the legal acts mentioned above three **basic methods** are used relative to state owned enterprises:

- 1) **commercialization**, i.e. the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - the transfer of shares or holdings to the National Investment Funds — NIF,
 - other,
 - b) into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation of an enterprise due to eco-**

3) **likwidację przedsiębiorstwa ze względów ekonomicznych.**

Odrębnym procesom w myśl ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa — podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa) w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

2. Na podstawie ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji powołano **15 narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI) w formie spółek akcyjnych**, do których Skarb Państwa wniósł wkłady niepieniężne w postaci akcji 14 jednoosobowych spółek Skarbu Państwa.

nomie reasons.

Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 — the Agricultural Property Agency of the State Treasury) for the purpose of restructuring and privatization.

2. *On the basis of the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993, **15 national investment funds (NIF) were established in the form of joint stock companies**, to which the State Treasury transferred non-monetary contributions in the form of shares of 14 sole-shareholder companies of the State Treasury.*

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 (259) **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO W 2011 R.**
Stan w dniu 31 XII
STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2011
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W upadłości <i>In bankruptcy</i>	<i>SPECIFICATION</i>
OGÓŁEM.....	1	1	TOTAL
Budownictwo	1	1	<i>Construction</i>

TABL. 2 (260) **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE
OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	<i>SPECIFICATION</i>
OGÓŁEM.....	183	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane.....	61	33,3	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	58	31,7	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane.....	57	31,1	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji	64	35,0	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	30	16,4	<i>of which liquidated</i>

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.
^a *Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.*

TABL. 3 (261) **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wyniku As a result of			
		sprzedaż sale	wniesienia majątku do spółki transfer of as- sets to a com- pany	oddania mająt- ku do odpłatne- go korzystania leasing	mieszane sposoby zbycia majątku combined methods for disposal of assets
OGÓŁEM..... TOTAL	57	8	13	34	2
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe.... Manufacturing	15	3	6	6	-
Budownictwo..... Construction	17	-	1	14	2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	10	2	2	6	-
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	5	1	3	1	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	5	2	-	3	-

TABL. 4 (262) **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE
OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym spółki Of which companies	
		spywatyzowane pośrednio (kapitałowo) privatized by the indirect (capital) method	uczestniczące w Programie NFI participating in the NIF Program
OGÓŁEM..... TOTAL	60	21	14
w tym: of which:			
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	36	11	10
Budownictwo..... Construction	2	1	1
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	6	3	2
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	6	-	-

TABL. 5 (263) **PRACUJĄCY W PRYWATYZOWANYCH PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W 2011 R.**
EMPLOYMENT IN ECONOMIC ENTITIES INVOLVED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		przetwórstwo przemysłowe manu- facturing	budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospodarka magazynowa transporta- tion and storage
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych..... <i>Companies established as a result of commercialization of the state owned enterprises</i>	12981	8727	x	x	1012
w tym: of which:					
jednoosobowe spółki Skarbu Państwa..... <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>	x	x	x	x	1012
Spółki powstałe w wyniku wniesienia majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych..... <i>Companies established as a result of the transfer of assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises to a company</i>	1673	1022	x	x	x
Spółki pracownicze..... <i>Employee companies</i>	2804	637	884	499	x

TABL. 6 (264) **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	64	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych.....	17	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	5	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	47	<i>Employee companies^a</i>

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

Podmioty gospodarki narodowej
Entities of the national economy

TABLE 7 (265) **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	89129	104416	108715	105906	TOTAL
sektor publiczny.....	3363	3868	3317	3312	public sector
sektor prywatny.....	85766	100548	105398	102594	private sector
z liczby ogółem:					of total number:
Przedsiębiorstwa państwowe.....	90	15	5	4	State owned enterprises
Spółki.....	10056	11028	11930	12249	Companies
w tym:					of which:
handlowe.....	2643	3970	4760	4934	commercial
cywilne.....	7391	7026	7128	7270	civil law partnership
Spółdzielnie.....	567	539	491	483	Co-operatives
Fundacje.....	78	131	203	208	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne.....	1101	2393	3022	3131	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	72522	84352	86663	83411	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
 a Excluding persons tending private farms.

TABL. 8 (266) **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGION REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą <i>Natural persons conduct- ing economic activity</i>		
		razem <i>total</i>	przed- siębior- stwa pańs- twowe <i>state owned enter- prises</i>	w tym <i>of which</i>						spółki cywilne <i>civil law partner- ships</i>	spół- dzielnie <i>co-ope- ratives</i>
				razem <i>total</i>	spółki handlowe <i>commercial companies</i>		spółki cywilne <i>civil law partner- ships</i>	spół- dzielnie <i>co-ope- ratives</i>			
					jedno- osobo- we Skarbu Państwa <i>sole- share- holder compa- nies of the State Treasury</i>	z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go <i>with foreign capital partici- pation</i>					
OGÓŁEM..... 2000	89129	16607	90	2643	26	428	7391	567	72522		
TOTAL 2005	104416	20064	15	3970	30	500	7026	539	84352		
2010	108715	22052	5	4760	21	563	7128	491	86663		
2011	105906	22495	4	4934	19	570	7270	483	83411		
w tym: <i>of which:</i>											
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	1807	404	-	71	-	9	83	111	1403		
Przemysł..... <i>Industry</i>	10277	2254	1	1088	9	153	1030	59	8023		
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	9698	1989	1	934	7	141	991	57	7709		
Budownictwo <i>Construction</i>	14209	1494	2	742	-	84	686	57	12715		
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	35211	5031	1	1614	2	224	3303	110	30180		
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	7161	536	-	175	6	22	351	4	6625		
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	2868	559	-	101	-	11	432	3	2309		

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private farms.

TABL. 8 (266) **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółdzielnie co-operatives
				spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	razem total	razem total		
				razem total	w tym of which					
razem total	jednoosobowe Skarbu Państwa sole- shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego go with foreign capital participation	razem total	razem total	razem total	razem total				
Informacja i komunikacja..... Information and communication	1767	329	-	181	1	10	146	-	1438	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	3234	229	-	59	-	3	69	28	3005	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2949	2383	-	218	-	13	104	86	566	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	7245	898	-	329	-	18	475	13	6347	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	1289	1288	-	-	-	-	-	-	1	
Edukacja..... Education	3154	1796	-	53	-	4	74	2	1358	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	4866	644	-	127	1	1	192	3	4222	
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	6525	3489	-	23	-	2	135	3	3036	

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private farms.

TABL. 9 (267) **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a			
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which		
						jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships	
OGÓŁEM	2000	2643	2627	217	2410	16	13	3
TOTAL	2005	3970	3262	233	3029	708	670	14
	2010	4760	3824	223	3601	936	822	64
	2011	4934	3980	222	3758	954	793	90
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	71	65	-	65	6	6	-	
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł.....	1088	933	78	855	155	145	8	
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	934	791	64	727	143	134	7	
Budownictwo	742	659	39	620	83	64	14	
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1614	1173	58	1115	441	412	24	
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa	175	137	9	128	38	35	3	
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	101	72	5	67	29	24	5	
<i>Accommodation and catering^Δ</i>								
Informacja i komunikacja	181	166	10	156	15	12	3	
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	59	47	4	43	12	10	1	
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	218	149	3	146	69	27	16	
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	329	289	7	282	40	23	9	
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Edukacja.....	53	52	-	52	1	1	-	
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ...	127	82	3	79	45	19	2	
<i>Human health and social work activities</i>								
Pozostała działalność usługowa	23	20	-	20	3	3	-	
<i>Other service activities</i>								

^a W województwie świętokrzyskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było w 2009 r. – 32 spółki partnerskie a w 2010 r. – 33.

^a In 2009 among partnerships there were 32 professional partnerships in Świętokrzyskie Voivodship and in 2010 – 33.

TABL. 10 (268) **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	86663	83411	TOTAL
w tym:			<i>of which:</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	1317	1403	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	8192	8023	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	7888	7709	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	13024	12715	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	32345	30180	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	7101	6625	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2375	2309	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	1408	1438	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	3227	3005	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	571	566	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6420	6347	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Edukacja	1302	1358	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4135	4222	<i>Human health and social work activities</i>
Pozostała działalność usługowa	3091	3036	<i>Other service activities</i>

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private farms.